T094 ATĐ 6 (29) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q175-Định Uẩn-Luận về Bất Hoàn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 411

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 175

LUAÄN VEÀ BAÁT HOAØN (Phaàn 2)

Nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Tyø kheo: Coù nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só (thaát thieän só thuù), coù theå tieán tôùi ñoaïn kieát coøn soùt laïi maø ñöôïc nhaäp Nieát-baøn.” Hoûi: Vì sao kieán laäp nôi ñeán (thuù) cuûa baûy loaïi Thieän só? Laø bôûi vì quaû Sa-moân thuoäc veà coõi, hay laø bôûi vì xöù sôû thuoäc veà ñòa, hay laø bôûi vì phieàn naõo thuoäc veà caên, maø kieán laäp chaêng? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu bôûi vì quaû Sa-moân thuoäc veà coõi maø kieán laäp thì chæ caàn noùi laø moät, ñoù laø Baát hoaøn ñi ñeán coõi Saéc. Neáu bôûi vì xöù sôû thuoäc veà ñòa maø kieán laäp thì chæ caàn noùi laø boán hoaëc laø noùi möôøi saùu. Neáu bôûi vì phieàn naõo thuoäc veà caên maø kieán laäp thì neân noùi laø coù chín, bôûi vì phieàn naõo ñeàu coù chín phaåm. Ñaùp: Taát caû ñeàu khoâng duøng ba duyeân naøy ñeå kieán laäp, chæ duøng Haønh phía treân thuoäc phaåm Sinh-Baát sinh maø kieán laäp baûy loaïi. Neáu vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Sinh thöù nhaát, thì vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Baát sinh thöù nhaát. Neáu vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Sinh thöù hai, thì vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Baát sinh thöù hai. Neáu vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Sinh thöù ba, thì vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Baát sinh thöù ba. Laïi duøng nghóa thuø thaéng cuûa Haønh phía treân kieán laäp Thöôïng löu laøm moät loaïi, vì vaäy kieán laäp nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só. Ñoù laø Sinh thì hoaëc laø coù söï chuyeân caàn veà Tu ñaïo, coù nhanh choùng tieán theâm veà ñaïo; hoaëc laø coù söï chuyeân caàn veà Tu ñaïo, khoâng coù nhanh choùng tieán theâm veà ñaïo; hoaëc laø khoâng coù söï chuyeân caàn veà Tu ñaïo, khoâng coù nhanh choùng tieán theâm veà ñaïo. Ñaàu tieân laøm loaïi thöù nhaát, tieáp ñeán laøm loaïi thöù hai, cuoái cuøng laøm loaïi thöù ba. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy. Laïi duøng nghóa thuø thaéng cuûa Haønh phía treân kieán laäp Thöôïng löu laøm moät loaïi, vì vaäy kieán laäp nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 412

só. Laïi nöõa, Sinh thì coù caên thuoäc baäc Thöôïng, coù caên thuoäc baäc Trung, coù caên thuoäc baäc Haï, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Phieàn naõo sai bieät cuøng vôùi ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Sinh thì coù ñaïo thuoäc phaåm Thöôïng, coù ñaïo thuoäc phaåm Trung, coù ñaïo thuoäc phaåm Haï, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Laïi nöõa, Sinh thì coù nghieäp thuoäc phaåm Thöôïng, coù nghieäp thuoäc phaåm Trung, coù nghieäp thuoäc phaåm Haï, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Ñaây laø döïa vaøo nghieäp voâ laäu maø noùi. Neáu döïa vaøo nghieäp höõu laäu maø noùi, thì cuoái cuøng laøm loaïi thöù nhaát, tieáp ñeán laøm loaïi thöù hai, ñaàu tieân laøm loaïi thöù ba. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Coù ngöôøi noùi: Sinh thì coù Tinh tieán taêng thöôïng cuõng ñaït ñöôïc Tueä thuø thaéng, coù Tinh tieán taêng thöôïng maø khoâng ñaït ñöôïc Tueä thuø thaéng, coù ñaït ñöôïc Tueä thuø thaéng maø khoâng phaûi laø Tinh tieán taêng thöôïng, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Coù ngöôøi noùi: Sinh thì coù gia haïnh thöôøng xuyeân cuõng gia haïnh cuøng moät luùc, coù gia haïnh thöôøng xuyeân maø khoâng gia haïnh cuøng moät luùc, coù gia haïnh cuøng moät luùc maø khoâng gia haïnh thöôøng xuyeân, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Coù ngöôøi noùi: Sinh thì coù nhaän thaáy loãi laàm tai hoïa thuoäc phaåm Thöôïng ñoái vôùi sinh töû, coù nhaän thaáy loãi laàm tai hoïa thuoäc phaåm Trung ñoái vôùi sinh töû, coù nhaän thaáy loãi laàm tai hoïa thuoäc phaåm Haï ñoái vôùi sinh töû, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Thöïc hieän coâng ñöùc-thaéng giaûi sai bieät ñoái vôùi Nieát-baøn, noùi cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Sinh thì hoaëc laø coù Xa-ma-tha vaø Tyø-baùt-xaù-na thuoäc phaåm Thöôïng, hoaëc coù thuoäc phaåm Trung, hoaëc coù thuoäc phaåm Haï, nhö thöù töï laøm ba loaïi. Nhö Sinh coù ba loaïi, Baát sinh cuõng nhö vaäy, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Caên thieän sai bieät khaùc, noùi cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Theá Toân chæ roõ thuaän theo baûy phaàn vò-baûy chuûng taùnh-baûy phöông phaùp-baûy taàng baäc-baûy daáu tích-baûy con ñöôøng, maø vöôït qua kieát do Tu maø ñoaïn, khoù ñoaïn tröø-khoù phaù huûy cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, cho neân noùi veà nôi ñeán

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 413

cuûa baûy loaïi Thieän só nhö vaäy. Hoûi: Nhö Sinh-Baát sinh ñeàu coù ba loaïi, Thöôïng löu cuõng nhö vaäy, ñoù laø vöôït qua toaøn boä, vöôït qua moät nöûa vaø cheát ôû taát caû moïi nôi, vì sao chæ noùi moät loaïi? Ñaùp: Sinh-Baát sinh ñeàu laø moät loaïi coù noái tieáp nhau (töông tuïc), ôû trong phaàn vò sai bieät khoù nhaän bieát, muoán laøm cho nhaän bieát cho neân ñeàu noùi ñeán ba loaïi; ba loaïi Thöôïng löu thì soá löôïng veà Sinh töï nhieân phaân roõ sai bieät deã daøng nhaän bieát, vì theá cho neân chæ thuaän theo nghóa thuø thaéng cuûa Haønh phía treân, hôïp laïi noùi laø moät loaïi. Laïi nöõa, Sinh vaø Baát sinh cuøng moät kyø haïn, thôøi gian ngaén nguûi sai bieät, nghóa ít phaïm vi nhö nhau, deã daøng nhaän bieát cho neân

phaân laøm ba loaïi; Thöôïng löu thì thôøi gian laâu daøi sai bieät, nhieàu loaïi phaïm vi nhö nhau, khoù phaân bieät ñöôïc cho neân hôïp laïi laøm moät loaïi. Laïi nöõa, Sinh vaø Baát sinh cuõng coù nghóa nhö nhau, Thöôïng löu cuõng coù nghóa rieâng bieät, bôûi vì muoán duøng hai vaên ñeå hieån baøy laãn nhau, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Laïi nöõa, töôùng nôi ñeán cuûa Thieän só thuoäc Sinh vaø Baát sinh hieän roõ tröôùc maét deã daøng saùng toû, bôûi vì hoï nhanh choùng höôùng veà nhaäp Nieát- baøn, cho neân ñeàu phaân laøm ba loaïi; töôùng nôi ñeán cuûa Thieän só thuoäc Thöôïng löu saâu xa kín ñaùo khoù nhaän bieát ñöôïc, bôûi vì hoï vaãn coøn traûi qua nhieàu sinh töû, cho neân chæ hôïp laïi noùi laø moät. Hoûi: Vì sao trong kinh duøng ba thí duï ñeå hieån baøy veà ba loaïi Baát sinh, ñoái vôùi ba loaïi veà Sinh thì khoâng nhö vaäy? Ñaùp: Nhö duøng ba thí duï ñeå hieån baøy veà ba loaïi Baát sinh, neân bieát laø cuõng ñaõ hieån baøy veà ba loaïi Sinh, vì theá cho neân tröôùc ñaây noùi: Neáu vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Sinh thöù nhaát, thì vì vaäy cho neân kieán laäp phaåm Baát sinh thöù nhaát, cho ñeán noùi roäng ra. Laïi nöõa, bôûi vì luùc ngöôøi Baát sinh höôùng ñeán nôi sinh thì gioáng nhö ngöôøi traûi qua chaëng ñöôøng, trong ñoù coù ngöôøi ñi chöa xa thì nhaäp Nieát-baøn, coù ngöôøi ñi hôi xa maø nhaäp Nieát-baøn, coù ngöôøi ñi ñaõ xa saép ñeán nôi sinh maø nhaäp Nieát-baøn. Vì theá cho neân Ñöùc Theá Toân duøng ba thí duï ñeå hieån baøy ba loaïi trong Sinh ñeàu ñeán nôi sinh, laïi khoâng coù nôi ñeán xa-gaàn sai bieät, cho neân khoâng coù thí duï rieâng bieät. Laïi nöõa, ba loaïi Baát sinh vi teá khoâng hieän baøy roõ raøng, khoù hieåu- khoù bieát, cho neân duøng thí duï ñeå hieån baøy; ba loaïi trong Sinh hieän baøy thoâ thieån, deã daøng nhaän bieát, cho neân khoâng duøng thí duï ñeå hieån baøy. Laïi nöõa, ba loaïi Baát sinh do Coõi thaâu nhieáp chöù khoâng phaûi laø Neõo, töôùng Sinh thaâu nhieáp chöù khoâng phaûi laø töôùng Neõo, bôûi vì khoâng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 414

ñaày ñuû troïn veïn, cho neân cho neân duøng thí duï ñeå hieån baøy; ba loaïi trong Sinh thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng duøng thí duï ñeå hieån baøy. Laïi nöõa, Ñöùc Phaät quaùn saùt ôû vò lai coù ngöôøi chaáp tröôùc laï luøng, ôû trong Trung höõu maø sinh ra phæ baùng, nhö Luaän sö Phaân Bieät..., bôûi vì Ñöùc Phaät caàn phaûi quyeát ñònh veà nghóa cuûa Trung höõu cho neân duøng ba thí duï ñeå hieån baøy veà söï sai bieät cuûa Dieät; ñoái vôùi Sinh höõu..., khoâng coù söï phæ baùng naøy, cho neân khoâng caàn phaûi noùi thí duï ñoái vôùi ba loaïi trong Sinh. Laïi nöõa, Trung baùt Nieát-baøn ñoái vôùi Sinh baùt Nieát-baøn..., coù ba ñieàu hôn haún: 1. Nhaän laáy khoå ít hôn. 2. Nhanh choùng daäp taét löûa phieàn naõo. 3. Nhanh choùng rôøi boû gaùnh naëng cuûa Uaån. Vì vaäy duøng ba thí duï ñeå hieån baøy, Sinh... thì khoâng nhö vaäy cho neân khoâng coù thí duï hieån baøy. Hoûi: Trung baùt Nieát-baøn khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa ñòa naøo, tieán tôùi ñoaïn kieát coøn soùt laïi, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn? Ñaùp: Khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa ñòa mình, nghóa laø neáu truù trong Trung höõu cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát maø nhaäp Nieát-baøn, thì luùc aáy khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát; cho ñeán neáu truù trong Trung höõu cuûa ñòa Tónh löï thöù tö maø nhaäp Nieát-baøn, thì luùc aáy khôûi

leân Thaùnh ñaïo cuûa ñòa Tónh löï thöù tö. Hoûi: Luùc aáy ñaït ñöôïc quaû roài cuõng coù ngöôøi khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Cuõng coù ngöôøi khôûi leân, nghóa laø neáu tröôùc ñoù döïa vaøo ñòa aáy ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn, thì nay cuõng coù theå khôûi leân. Noùi nhö vaäy thì neân noùi laø khoâng khôûi leân. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì phaùp voán nhö vaäy. Laïi nöõa, bôûi vì thôøi gian ngaén nguûi cho neân luùc aáy ñaït ñöôïc quaû roài nhanh choùng nhaäp Nieát-baøn, ñaâu coù theå trôû laïi khôûi leân ñaïo voâ laäu cuûa ñòa khaùc. Laïi nöõa, Trung höõu chæ tuøy thuaän vôùi Thaùnh ñaïo cuûa ñòa Caên baûn chöù khoâng phaûi laø ñòa Caän phaàn, bôûi vì Thaùnh ñaïo cuûa ñòa Caän phaàn do Khoå-Ñaïo thaâu nhieáp, cho neân khoù hieän roõ tröôùc maét. Laïi nöõa, neáu ñòa coù Ñònh maø cuõng coù Sinh thì truù trong Trung höõu khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa ñòa aáy, Ñònh Vò chí coù Ñònh maø khoâng coù Sinh, Tónh löï trung gian tuy cuõng coù Sinh maø laø dò dinh chöù khoâng phaûi laø Thaùnh giaû, boán Tónh löï Caên baûn coù Ñònh vaø coù Sinh cho neân truù trong

Trung höõu maø khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa ñòa aáy. Hoûi: Luùc aáy vì sao khoâng khôûi leân Thaùnh ñaïo cuûa Voâ saéc? Ñaùp: Bôûi vì ban ñaàu thì chöa ñaït ñöôïc, veà sau thì khoâng coøn taùc duïng. Laïi nöõa, bôûi vì luùc aáy do ñòa khaùc thaâu nhieáp, cho neân khoù hieän roõ tröôùc maét. Laïi nöõa, bôûi vì luùc aáy do Khoå-Ñaïo thaâu nhieáp, cho neân khoâng muoán khôûi leân. Hoûi: Vì sao khoâng noùi Döï löu vaø Nhaát lai laøm nôi ñeán cuûa Thieän só? Ñaùp: Caàn phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy, Ñöùc Theá Toân duøng nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só ñeå khen ngôïi ngöôøi con giöõa. Hoaëc laø coù nôi khen nôïi ngöôøi con tröôûng, nhö baøi tuïng noùi: “A-la-haùn voâ cuøng vui söôùng, bôûi vì taâm khoâng coù tham aùi, vaø ñaõ ñoaïn tröø taâm ngaõ maïn, vónh vieãn khoâng coøn löôùi si meâ.” Hoaëc laø coù nôi khen nôïi ngöôøi con thô, nhö kinh Trì Duï noùi roäng. Nay ôû ñaây cuõng bôûi vì khen ngôïi ngöôøi con giöõa, cho neân khoâng noùi ñeán Döï löu vaø Nhaát lai. Coù ngöôøi noùi: Chính vì söï sai bieät cuûa Döï löu vaø Nhaát lai, cho neân Ñöùc Theá Toân noùi veà nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só naøy, nghóa laø Döï löu vaø Nhaát lai tuy coù ñöôïc teân goïi laø Thieän só, maø nhö trong kinh noùi: “Theá naøo laø Thieän só? Ñoù laø neáu thaønh töïu Chaùnh kieán Höõu hoïc, cho ñeán Chaùnh Ñònh. Theá naøo laø Thieän só thuø thaéng? Ñoù laø neáu thaønh töïu Chaùnh kieán Voâ hoïc, cho ñeán Chaùnh Ñònh.” Nhö vaäy haøng Döï löu vaø Nhaát lai khoâng ñöôïc goïi laø nôi ñeán cuûa Thieän só, bôûi vì hoï haõy coøn caùch xa chöù khoâng phaûi laø coù theå tieáp caän nôi ñeán cuûa Thieän só thuø thaéng, chæ rieâng haøng Baát hoaøn goïi laø Thieän só maø cuõng goïi laø nôi ñeán cuûa Thieän só, bôûi vì hoï laø Thieän só, vaø coù theå tieáp caän nôi ñeán cuûa Thieän só thuø thaéng. Bôûi vì nghóa naøy, cho neân Döï löu vaø Nhaát lai khoâng phaûi laø nôi ñeán cuûa Thieän só. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò Höõu hoïc, neáu ñaõ vöôït qua coõi, ñaõ ñaït ñöôïc quaû thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai tuy ñaõ ñaït ñöôïc quaû maø chöa vöôït qua coõi. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò Höõu hoïc, neáu ñaõ vöôït qua coõi, vónh vieãn ñoaïn

tröø nghieäp-phieàn naõo baát thieän thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì caû hai ñeàu khoâng nhö vaäy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 416

Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò Höõu hoïc, neáu ñaõ ñaït ñöôïc quaû vaø vónh vieãn ñoaïn tröø nghieäp-phieàn naõo baát thieän thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng coù theå nhö vaäy, cho neân khoâng thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só. Nhö nghieäp-phieàn naõo baát thieän, nhö vaäy nghieäp-phieàn naõo coù dò thuïc, khoâng coù Taøm-khoâng coù Quyù töông öng vôùi hai quaû, cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò Höõu hoïc, neáu ñaõ vöôït qua coõi, vaø vónh vieãn ñoaïn tröø naêm kieát thuaän phaàn döôùi thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò Höõu hoïc, neáu ñaõ ñaït ñöôïc quaû, vaø vónh vieãn ñoaïn tröø naêm kieát thuaän phaàn döôùi thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò Höõu hoïc, neáu ñaõ vónh vieãn ñoaïn tröø phaùp cuøng coù khoâng phaûi laø Thieän só thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só. Nhöõng gì goïi laø phaùp cuøng coù khoâng phaûi laø Thieän só? Ñoù laø thích ñôøi soáng taïi gia, yeâu thöông löu luyeán vôï con, tham ñaém ñoà naèm-aùo quaàn- aên uoáng, thích mang caùc loaïi chuoãi ngoïc-voøng hoa, vaø thoa öôùp caùc loaïi höông thôm ñeå trang ñieåm thaân mình; tích tröõ taát caû tieàn baïc ñoà vaät baát tònh, nghóa laø vaøng baïc chaâu baùu, kho taøng-ruoäng ñaát nhaø cöûa, toâi tôù noâ leä-caùc loaøi voi ngöïa, vaø bôûi vì taâm nhieãm oâ vuoát ve thaân hình baát tònh do xöông thòt dô baån taäp hôïp maø sinh yù töôûng laø thanh tònh ñaém theo taäp khí tham duïc. Hoaëc coù luùc noåi giaän khôûi leân caùc nghieäp laøm naõo haïi, gaây khoå sôû cho caùc höõu tình… Döï löu vaø Nhaát lai haõy coøn coù ñieàu naøy, cho neân khoâng noùi ôû trong nôi ñeán cuûa Thieän só. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ phaàn vò Höõu hoïc, neáu khoâng trôû laïi tieán vaøo nguïc tuø toái taêm trong thai taïng cuûa meï, ôû giöõa Sinh taïng-Thuïc taïng nhaän chòu caùc loaïi baát tònh maø laøm thaân hình, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai haõy coøn coù ñieàu naøy, cho neân khoâng thieát laäp nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só. Toân giaû Dieäu AÂm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Neáu nhö Hoïc ñaõ ñoaïn tröø duïc tham-saân nhueá, khoâng vaøo thai meï nhaän chòu noãi khoå böùc baùch cheøn eùp, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng nhö vaäy.” Coù ngöôøi noùi: Neáu nhö Hoïc khoâng bò caûnh giôùi thuaän-nghòch laøm cho taâm roái loaïn, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Neáu höôùng ñeán sinh leân phía treân khoâng lui suït trôû

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 417

laïi, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Neáu nhö Hoïc ñaõ ñaït ñöôïc tu xen laãn Tónh löï, tuy lui suït maø khoâng maát ñi Tónh löï, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Neáu nhö Hoïc chæ thöïc haønh phaùp cuûa

Thieän só, khoâng thöïc haønh phaùp khoâng phaûi Thieän só, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Döï löu vaø Nhaát lai cuõng thöïc haønh phaùp khoâng phaûi Thieän só. Bôûi vì nghóa nhö vaäy, cho neân Döï löu-Nhaát lai khoâng thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só. Hoûi: Baát hoaøn ñi ñeán coõi Voâ saéc coù naêm ñieàu hôn haún so vôùi Baát hoaøn ñi ñeán coõi Saéc, ñoù laø coõi hôn haún, ñòa hôn haún, ñoaïn phieàn naõo hôn haún, giaûm bôùt uaån hôn haún vaø Tam-ma-baùt-ñeå, vì sao khoâng thieát laäp laøm nôi ñeán cuûa Thieän só? Ñaùp: Caàn phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Neáu hieän baøy thoâ thieån deã daøng nhaän bieát, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; loaïi aáy khoâng hieän baøy roõ raøng, vì vaäy khoâng noùi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät vì khuyeán khích Thaùnh giaû chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc laø nôi nhieàu loãi laàm tai hoïa, laøm cho nhanh choùng lìa boû, cho neân noùi Baát hoaøn ñi ñeán coõi Saéc laøm nôi ñeán cuûa Thieän só; khoâng vì khuyeán khích Thaùnh giaû chöa lìa nhieãm cuûa coõi Saéc laø nôi ít loãi laàm tai hoïa, laøm cho nhanh choùng lìa boû, cho neân khoâng noùi Baát hoaøn ñi ñeán coõi Voâ saéc laøm nôi ñeán cuûa Thieän só. Coù ngöôøi noùi: Neáu coù saéc thaân, döïa vaøo nôi coù saéc, coù oai nghi vaéng laëng nhö ñeán-ñi..., coù theå laøm cho ngöôøi khaùc bieát laø Thieän só, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; ñi ñeán coõi Voâ saéc thì khoâng coù söï vieäc nhö vaäy, cho neân khoâng thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só. Coù ngöôøi noùi: Neáu nôi naøo coù naêm loaïi Baát hoaøn coù theå thi thieát nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; Baát hoaøn ñi ñeán coõi Voâ saéc, khoâng coù ñuû naêm loaïi, khoâng coù theå thi thieát nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só, vì vaäy khoâng noùi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Neáu coõi aáy chæ coù nôi sinh cuûa Thaùnh giaû, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; coõi Voâ saéc thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Neáu ñaõ ñaït ñöôïc tu xen laãn (taïp tu) Tónh löï, tuy lui suït maø khoâng maát ñi Tónh löï, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; ñi ñeán coõi Voâ saéc thì khoâng nhö vaäy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 418

Coù ngöôøi noùi: Neáu coõi ñaõ lìa boû phaùp khoâng phaûi Thieän só, coù caùc Thieän só qua laïi baøn luaän ôû trong coõi aáy, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; coõi Voâ saéc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só. Hoûi: Vì sao A-la-haùn khoâng phaûi laø nôi ñeán cuûa Thieän só? Ñaùp: Cuõng caàn phaûi noùi A-la-haùn laøm nôi ñeán cuûa Thieän só, maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, höôùng ñeán sinh leân phía treân thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só, A-la-haùn khoâng coøn sinh, vì vaäy cho neân khoâng thieát laäp. Laïi nöõa, höôùng ñeán quaû phía treân thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só, A-la-haùn töùc laø quaû phía treân, laïi khoâng coù quaû phía treân ñeå coù theå höôùng ñeán, vì vaäy cho neân khoâng thieát laäp. Hoûi: A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt cuõng höôùng ñeán quaû phía treân, ñoù laø caàu mong Baát ñoäng, vì sao khoâng phaûi laø nôi ñeán cuûa Thieän só? Ñaùp: Luùc aáy höôùng ñeán chuûng taùnh phía treân, chöù khoâng phaûi laø höôùng ñeán quaû phía treân. Laïi nöõa, neáu Thaùnh giaû thaønh töïu phieàn naõo maø khoâng thaønh töïu phaùp

khoâng phaûi laø Thieän só, thì thieát laäp nôi ñeán cuûa Thieän só; A-la-haùn khoâng thaønh töïu phieàn naõo, vì vaäy cho neân khoâng noùi ñeán. Laïi nöõa, trong phaàn vò Höõu hoïc coù luùc thaønh töïu phaùp khoâng phaûi laø Thieän só, ñoái vôùi ñieàu aáy thi thieát nôi ñeán cuûa baûy loaïi Thieän só; phaàn vò Voâ hoïc thì khoâng nhö vaäy, vì theá cho neân khoâng noùi ñeán. Laïi nöõa, Baát hoaøn laø nôi ñeán cuûa Thieän só, A-la-haùn laø nôi ñeán cuûa Thieän só thuø thaéng, neáu phaûi noùi laø laøm nôi ñeán cuûa Thieän só, thì chính laø giaûm bôùt chöù khoâng phaûi laø noùi ñuùng nhö thaät, vì theá cho neân khoâng noùi ñeán. Hoûi: Nhö ñaõ noùi tu xen laãn (taïp tu) Tónh löï, thì tu xen laãn laáy gì laøm töï taùnh? Ñaùp: Laáy naêm uaån laøm töï taùnh. Hoûi: Vì sao goïi laø tu xen laãn Tónh löï, noùi tu xen laãn aáy laø muoán neâu roõ ñieàu gì? Ñaùp: Bôûi vì xoâng öôùp khaép nôi cho neân goïi laø tu xen laãn, xoâng öôùp hôïp laïi cho neân goïi laø tu xen laãn, khieán cho kín ñaùo toát ñeïp cho neân goïi laø tu xen laãn, khieán cho trong saùng roõ raøng cho neân goïi laø tu xen laãn. Phaùi Thí Duï noùi: “Duyeân vôùi phaùp aáy cho neân goïi laø tu xen laãn.” Xoâng öôùp khaép nôi cho neân goïi laø tu xen laãn, nhö chieác aùo ñaët vaøo moät caùi hoøm, duøng höông thôm xoâng öôùp khaép nôi; caùc Sö Du-giaø cuõng laïi nhö vaäy, duøng hai saùt-na voâ laäu tröôùc-sau ñeå xoâng öôùp khaép nôi moät

saùt-na höõu laäu ôû giöõa. Xoâng öôùp hôïp laïi cho neân goïi laø tu xen laãn, nhö hoa cuøng vôùi caây Oa-cöï hôïp laïi xoâng öôùp khieán cho phaùt ra höông thôm; Sö Du-giaø aáy cuõng laïi nhö vaäy, duøng hai saùt-na voâ laäu gaàn caïnh xoâng öôùp xen laãn nhau, phaùt ra moät saùt-na höõu laäu. Khieán cho trang nghieâm ñeïp ñeõ cho neân goïi laø tu xen laãn, nhö duøng caùc loaïi hoa ñeå raûi phía treân toøa thaùp, laøm cho toøa thaùp aáy trang nghieâm ñeïp ñeõ; nhö vaäy, haønh giaû duøng hai saùt-na voâ laäu ñeå raûi phía treân moät saùt-na höõu laäu, khieán cho saùt-na aáy ñeïp ñeõ tuyeät vôøi. Khieán cho trong saùng roõ raøng cho neân goïi laø tu xen laãn, nhö ñem quaëng vaøng boû vaøo trong loø löûa nung chaûy tinh luyeän laøm cho chuyeån sang trong saùng röïc rôõ; nhö vaäy, haønh giaû duøng moät saùt-na höõu laäu ñaët vaøo giöõa hai saùt-na voâ laäu, thöôøng xuyeân ñieàu hoøa tinh luyeän khieán cho thanh tònh tuyeät vôøi. Duyeân vôùi phaùp aáy cho neân goïi laø tu xen laãn, phaùi aáy noùi duøng hai saùt-na voâ laäu duyeân vôùi moät saùt-na höõu laäu, cho neân goïi laø tu xen laãn. Veà Coõi, thì thuï ñoäng tu xen laãn thuoäc veà coõi Saéc, chuû ñoäng tu xen laãn khoâng thuoäc veà coõi. Veà Ñòa, thì chuû ñoäng vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu thuoäc veà ñòa Caên baûn cuûa boán Tónh löï. Hoûi: Coù tu xen laãn Voâ saéc hay khoâng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng coù, bôûi vì khoù thaáy, bôûi vì vi teá. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät ñoái vôùi Voâ saéc thì coù tu xen laãn, chöù khoâng phaûi laø Thanh vaên-Ñoäc giaùc. Veà Sôû y, thì döïa vaøo coõi Duïc-Saéc. Veà Haønh töôùng, coù ngöôøi noùi: Chuû ñoäng tu xen laãn vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu laøm möôøi saùu haønh töôùng Thaùnh. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì haønh töôùng Thaùnh khoâng giaùn ñoaïn thì coù theå khôûi leân Thaùnh ñaïo, Thaùnh ñaïo khoâng giaùn ñoaïn thì tieáp tuïc khôûi leân haønh töôùng Thaùnh. Noùi nhö vaäy thì chuû ñoäng tu xen laãn laøm möôøi saùu haønh töôùng, thuï ñoäng

tu xen laãn coù luùc laøm möôøi saùu haønh töôùng, coù luùc laøm caùc haønh töôùng khaùc, ñoù laø Voâ löôïng-Giaûi thoaùt-Thaéng xöù… Veà Sôû duyeân, coù ngöôøi noùi: Chuû ñoäng tu xen laãn laáy thuï ñoäng tu xen laãn laøm sôû duyeân, thuï ñoäng tu xen laãn thì sôû duyeân khoâng nhaát ñònh. Noùi nhö vaäy thì chuû ñoäng tu xen laãn duyeân vôùi boán Thaùnh ñeá, thuï ñoäng tu xen laãn duyeân vôùi taát caû caùc phaùp. Veà Nieäm truù, coù ngöôøi noùi: Neáu chuû ñoäng tu xen laãn hay laø thuï

ñoäng tu xen laãn, thì ñeàu laø Phaùp nieäm truù. Coù ngöôøi noùi: Thuï ñoäng tu xen laãn laø boán Nieäm truù, chuû ñoäng tu xen laãn chæ laø Phaùp nieäm truù. Noùi nhö vaäy thì chuû ñoäng tu xen laãn hay laø thuï ñoäng tu xen laãn, ñeàu coù theå laø boán Nieäm truù. Veà Trí, coù ngöôøi noùi: Chuû ñoäng tu xen laãn laø Khoå trí-Taäp trí, thuï ñoäng tu xen laãn laø Theá tuïc trí. Noùi nhö vaäy thì chuû ñoäng tu xen laãn laø boán Phaùp trí-boán Loaïi trí, thuï ñoäng tu xen laãn laø Theá tuïc trí. Neáu noùi chung thì Höõu hoïc laø baûy trí, Voâ hoïc laø chín trí tröø ra Tha taâm trí. Veà Tam-ma-ñòa ñi cuøng, coù ngöôøi noùi: Chuû ñoäng tu xen laãn ñi cuøng Tam-ma-ñòa Khoâng vaø Voâ nguyeän, thuï ñoäng tu xen laãn khoâng phaûi laø ñi cuøng Tam-ma-ñòa. Noùi nhö vaäy thì chuû ñoäng tu xen laãn ñi cuøng ba Tam-ma-ñòa, thuï ñoäng tu xen laãn khoâng phaûi laø ñi cuøng Tam-ma-ñòa. Veà Caên töông öng, noùi moät caùch toång quaùt thì chuû ñoäng-thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu töông öng vôùi ba caên Laïc-Hyû vaø Xaû. Veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi, thì chuû ñoäng-thuï ñoäng tu xen laãn ñi cuøng ba ñôøi. Veà duyeân vôùi ba ñôøi, coù ngöôøi noùi: Chuû ñoäng tu xen laãn duyeân vôùi quaù khöù, thuï ñoäng tu xen laãn duyeân vôùi ba ñôøi vaø taùch lìa thôøi gian (ly theá). Noùi nhö vaäy thì chuû ñoäng vaø thuï ñoäng ñeàu duyeân vôùi ba ñôøi vaø taùch lìa thôøi gian, vì tröôùc ñaõ noùi chuû ñoäng tu xen laãn duyeân vôùi boán Thaùnh ñeá, cho neân khoâng caàn phaûi noùi khaùc ñi. Veà thieän-baát thieän vaø voâ kyù, chuû ñoäng vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu laø thieän. Veà duyeân vôùi thieän…, chuû ñoäng vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu duyeân vôùi ba loaïi. Veà heä thuoäc ba coõi vaø khoâng heä thuoäc, thuï ñoäng tu xen laãn heä thuoäc coõi Saéc, chuû ñoäng tu xen laãn laø khoâng heä thuoäc. Veà duyeân vôùi heä thuoäc ba coõi vaø khoâng heä thuoäc, chuû ñoäng-thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu duyeân vôùi heä thuoäc ba coõi vaø khoâng heä thuoäc. Veà Hoïc-Voâ hoïc vaø Phi hoïc phi voâ hoïc, chuû ñoäng tu xen laãn hoaëc laø Hoïc, hoaëc laø Voâ hoïc; thuï ñoäng tu xen laãn laø Phi hoïc phi voâ hoïc. Veà duyeân vôùi Hoïc…, chuû ñoäng vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu duyeân vôùi ba loaïi. Veà do Kieán maø ñoaïn-do Tu maø ñoaïn vaø khoâng ñoaïn, thuï ñoäng tu

xen laãn laø do Tu maø ñoaïn, chuû ñoäng tu xen laãn laø khoâng ñoaïn. Veà duyeân vôùi do Kieán maø ñoaïn…, chuû ñoäng vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu duyeân vôùi ba loaïi. Veà duyeân vôùi danh-duyeân vôùi nghóa, chuû ñoäng-thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu duyeân vôùi hai loaïi. Veà duyeân vôùi Töï töông tuïc-Tha töông tuïc-Phi töông tuïc, chuû ñoäng vaø thuï ñoäng tu xen laãn ñeàu duyeân vôùi ba loaïi. Khôûi leân ôû

nôi naøo, ñoù laø khôûi leân ôû coõi Duïc-Saéc. Nhöng baét ñaàu khôûi leân ôû loaøi ngöôøi thuoäc ba chaâu cuûa coõi Duïc, töø ñaây khôûi leân roài hoaëc laø lui suït-khoâng lui suït, sau ñoù sinh ñeán coõi Saéc laïi khôûi leân hieän roõ tröôùc maét. Veà gia haïnh ñaït ñöôïc-lìa nhieãm ñaït ñöôïc vaø sinh ra ñaït ñöôïc, Phaät laø lìa nhieãm ñaït ñöôïc, coøn laïi laø gia haïnh maø ñaït ñöôïc. Gia haïnh nhö theá naøo? Ñoù laø Sö Du-giaø tröôùc khi tieán vaøo Tónh löï thöù tö khôûi leân nhieàu saùt-na voâ laäu, töø ñaây ñaõ khôûi leân nhieàu saùt-na höõu laäu, sau ñoù laïi khôûi leân nhieàu saùt-na voâ laäu.Nhö vaäy laëp ñi laëp laïi nhieàu laàn, veà sau töø töø giaûm bôùt cho ñeán cuoái cuøng, hai saùt-na voâ laäu khoâng giaùn ñoaïn, hai saùt-na höõu laäu hieän roõ tröôùc maét;hai saùt-na höõu laäu khoâng giaùn ñoaïn, hai saùt-na voâ laäu laïi hieän roõ tröôùc maét. Ñeán ñaây goïi laø gia haïnh tu xen laãn Tónh löï ñaày ñuû troïn veïn. Töø ñaây veà sau khoâng nhôø vaøo coâng duïng maø coù theå töø moät saùt- na voâ laäu khoâng giaùn ñoaïn, khôûi leân moät saùt-na höõu laäu; ngay saùt-na höõu laäu naøy khoâng giaùn ñoaïn, laïi khôûi leân moät saùt-na voâ laäu. Nhö vaäy, saùt-na höõu laäu ôû giöõa, saùt-na voâ laäu xen laãn tröôùc-sau, cho neân goïi laø tu xen laãn Tónh löï. Luùc baáy giôø goïi laø thaønh töïu caên baûn veà tu xen laãn Tónh löï. Nhö vaäy tu xen laãn Tónh löï thöù tö roài, nhôø vaøo theá löïc naøy tuøy theo söï thích hôïp cuõng coù theå tu xen laãn ba Tónh löï döôùi. Tröôùc laø döïa vaøo loaøi ngöôøi thuoäc ba chaâu cuûa coõi Duïc, tu xen laãn caùc Tónh löï nhö vaäy roài, sau ñoù sinh ñeán coõi Saéc, nhôø vaøo löïc luyeän taäp thaønh thaïo laïi coù theå nhö tröôùc tuøy theo söï thích hôïp maø tu xen laãn Tónh löï. Hoûi: Nhöõng Boå-ñaëc-giaø-la naøo tu xen laãn Tónh löï? Ñaùp: Laø Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, cuõng laø Hoïc-cuõng laø Voâ hoïc, ñoù laø Tín thaéng giaûi-Kieán chí-Thôøi giaûi thoaùt-Baát thôøi giaûi thoaùt ñeàu coù theå tu xen laãn Tónh löï. Hoûi: Vì sao nhöõng loaïi aáy tu xen laãn Tónh löï? Ñaùp: Bôûi vì ba nhaân duyeân cho neân tu xen laãn Tónh löï: 1. Bôûi vì vui vôùi Ñaúng chí.

2. Bôûi vì sôï haõi phieàn naõo. 3. Bôûi vì thích sinh ñeán nôi aáy. Vui vôùi Ñaúng chí, ñoù laø bôûi vì truù trong nieàm vui cuûa phaùp hieän taïi, hoaëc laø vì thoï duïng taøi saûn giaùo phaùp baäc Thaùnh, hoaëc laø vì daïo chôi trong coâng ñöùc, hoaëc laø vì quaùn xeùt nhöõng vieäc laøm voán coù, hoaëc laø vì daãn daét coâng ñöùc thuø thaéng. Sôï haõi phieàn naõo, ñoù laø bôûi vì lo sôï lui suït khôûi leân phieàn naõo hieän roõ tröôùc maét maát ñi coâng ñöùc thuø thaéng, hoaëc laø vì lo sôï lui suït khôûi leân phieàn naõo hieän roõ tröôùc maét thieâu ñoát thaân taâm. Thích sinh ñeán nôi aáy, ñoù laø bôûi vì thích sinh ñeán naêm coõi trôøi Tònh Cö, nôi aáy khoâng chung vôùi dò sinh. Tín thaéng giaûi do ñaày ñuû ba nhaân duyeân cho neân tu xen laãn Tónh löï. Kieán chí do hai nhaân duyeân cho neân tu xen laãn Tónh löï, tröø ra sôï haõi phieàn naõo, bôûi vì khoâng lui suït phaùp. Thôøi giaûi thoaùt do hai nhaân duyeân cho neân tu xen laãn Tónh löï, tröø ra thích sinh ñeán nôi aáy, bôûi vì rôøi boû taát caû moïi nôi sinh. Baát thôøi giaûi thoaùt do moät nhaân duyeân cho neân tu xen laãn Tónh löï, tröø ra sôï haõi phieàn naõo vaø thích sinh ñeán nôi aáy, bôûi vì khoâng lui suït phaùp vaø bôûi vì rôøi boû taát caû moïi nôi sinh. Hoûi: Tu xen laãn Tónh löï

coù maáy phaåm? Ñaùp: Coù naêm phaåm: 1. Phaåm Haï. 2. Phaåm Trung. 3. Phaåm Thöôïng. 4. Phaåm ñaày ñuû troïn veïn thuø thaéng nhaát. 5. Phaåm ñaày ñuû troïn veïn cao nhaát. Moãi moät phaåm naøy ôû phaàn vò thaønh töïu ñaày ñuû ñeàu coù ba taâm, ñoù laø moät taâm höõu laäu vaø hai taâm voâ laäu. Nhö vaäy noùi toång quaùt laø coù möôøi laêm taâm, ñoù laø naêm taâm höõu laäu vaø möôøi taâm voâ laäu. Hoûi: Möôøi laêm taâm naøy, laø khoâng khôûi leân Ñònh, hay laø khôûi leân Ñònh? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng khôûi leân Ñònh, ví nhö Kieán ñaïo noái tieáp nhau hieän roõ tröôùc maét. Coù ngöôøi noùi: Khôûi leân Ñònh, ví nhö Tu ñaïo thöôøng xuyeân khôûi leân, thöôøng xuyeân tieán vaøo. Noùi nhö vaäy thì ñieàu naøy laø khoâng nhaát ñònh, hoaëc coù luùc khoâng

khôûi leân Ñònh nhöng möôøi laêm taâm coù theå noái tieáp nhau maø chuyeån; hoaëc laø khôûi leân Ñònh, trong ñoù hoaëc coù luùc khôûi ba taâm roài maø lieàn khôûi leân Ñònh, hoaëc coù luùc khôûi saùu taâm roài maø lieàn khôûi leân Ñònh, hoaëc coù luùc khôûi chín taâm roài maø lieàn khôûi leân Ñònh, hoaëc coù luùc khôûi möôøi hai taâm roài maø lieàn khôûi leân Ñònh. Vì theá cho neân ôû trung gian cuûa naêm phaåm aáy, hoaëc laø khôûi leân- khoâng khôûi leân tu xen laãn thaønh töïu ñaày ñuû. Hoûi: Möôøi laêm taâm naøy, maáy taâm laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc, maáy taâm laø chöa töøng ñaït ñöôïc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Naêm taâm laø chöa töøng ñaït ñöôïc, möôøi taâm laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc, ñoù laø bôûi vì luùc naêm taâm tröôùc hieän roõ ôû tröôùc maét, möôøi taâm coøn laïi tu ôû vò lai. Coù ngöôøi noùi: Möôøi taâm laø chöa töøng ñaït ñöôïc, naêm taâm laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc , ñoù laø bôûi vì luùc möôøi taâm tröôùc hieän roõ ôû tröôùc maét, naêm taâm sau tu ôû vò lai. Noùi nhö vaäy thì ñieàu naøy laø khoâng nhaát ñònh, hoaëc coù luùc möôøi laêm taâm ñeàu laø chöa töøng ñaït ñöôïc, hoaëc coù luùc möôøi laêm taâm ñeàu laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc, hoaëc coù luùc phaàn ít laø ñaõ töøng ñaït ñöôïc-phaàn ít laø chöa töøng ñaït ñöôïc. Hoûi: Möôøi laêm taâm naøy, maáy taâm laø Chuyeån, maáy taâm laø Tuøy chuyeån? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Naêm taâm tröôùc laø Chuyeån, möôøi taâm sau laø Tuøy chuyeån. Coù ngöôøi noùi: Möôøi taâm tröôùc laø Chuyeån, naêm taâm sau laø Tuøy chuyeån. Noùi nhö vaäy thì ñieàu naøy laø khoâng nhaát ñònh, hoaëc coù luùc taát caû ñeàu laø Chuyeån, hoaëc coù luùc taát caû ñeàu laø Tuøy chuyeån, hoaëc coù luùc phaàn ít laø Chuyeån-phaàn ít laø Tuøy chuyeån. Hoûi: Neáu chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Chuyeån thì chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Tuøy chuyeån, cuõng laø chuûng loaïi cuûa phaåm khaùc chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Neáu chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Chuyeån thì chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Tuøy chuyeån, ñoù laø Trí-Sôû duyeân-Haønh töôùng- Nieäm truù tröôùc sau thuaän theo nhau thì môùi thaønh töïu tu xen laãn. Vì theá cho neân neáu chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Chuyeån thì chaéc chaén chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Tuøy chuyeån, khoâng nhö vaäy thì laøm trôû ngaïi ñoái vôùi tu xen laãn. Coù ngöôøi noùi: Neáu chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Chuyeån thì chuûng loaïi cuûa phaåm khaùc Tuøy chuyeån, ñoù laø Trí-Sôû duyeân-Haønh töôùng-Nieäm

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 424

truù khaùc chuûng loaïi xen keõ laãn nhau thì môùi thaønh töïu tu xen laãn. Vì theá cho neân neáu chuûng loaïi cuûa phaåm naøy Chuyeån thì chaéc chaén chuûng loaïi cuûa phaåm khaùc Tuøy chuyeån, khoâng nhö vaäy thì seõ traùi vôùi nghóa cuûa tu xen laãn. Noùi nhö vaäy thì ñieàu naøy laø khoâng nhaát ñònh, ñoù laø neáu Phaùp trí laøm Chuyeån, thì hoaëc Phaùp trí, hoaëc Loaïi trí laøm Tuøy chuyeån; neáu Loaïi trí laøm Chuyeån thì hoaëc Loaïi trí, hoaëc Phaùp trí laøm Tuøy chuyeån; trí khaùc cuõng nhö vaäy. Neáu duyeân vôùi höõu vi laøm Chuyeån, thì hoaëc duyeân vôùi höõu vi, hoaëc duyeân vôùi voâ vi laøm Tuøy chuyeån; duyeân vôùi phaùp khaùc cuõng nhö vaäy. Neáu haønh töôùng Voâ thöôøng laøm Chuyeån, thì hoaëc laø haønh töôùng Voâ thöôøng, hoaëc laø haønh töôùng Khoå... laøm Tuøy chuyeån; haønh töôùng khaùc cuõng nhö vaäy. Neáu Thaân nieäm truù laøm Chuyeån, thì hoaëc laø Thaân nieäm truù, hoaëc laø Thoï nieäm truù... laøm Tuøy chuyeån; Nieäm truù khaùc cuõng nhö vaäy. Hoûi: Neáu Chuyeån vaø Tuøy chuyeån, hoaëc laø khoâng gioáng nhau thì Sôû duyeân-Haønh töôùng coù taïp loaïn, vì sao khoâng laøm cho trôû ngaïi ñoái vôùi tu xen laãn Tónh löï? Ñaùp: Bôûi vì phaàn vò gia haïnh tröôùc ñaây ñaõ tu thuaàn thuïc, con ñöôøng thaúng taép ñaõ thaønh töïu, tuy laø taïp loaïn maø khoâng laøm trôû ngaïi ñoái vôùi tu xen laãn. Nhö taïp nhieãm trong Kieán ñaïo vaø ñaïo theá tuïc, tuy Haønh töôùng- Sôû duyeân treân döôùi taïp loaïn, maø khoâng coù gì trôû ngaïi; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Hoûi: Neáu Chuyeån vaø Tuøy chuyeån, hoaëc laø cuõng gioáng nhau thì laøm sao coù theå goïi laø tu xen laãn Tónh löï, bôûi vì khoâng phaûi laø ñoái vôùi moät loaïi Haønh töôùng-Sôû duyeân maø coù theå goïi laø xen laãn? Ñaùp: Bôûi vì höõu laäu vaø voâ laäu xen keõ nhau-laãn taïp nhau cho neân goïi laø tu xen laãn, khoâng phaûi laø Trí... tröôùc sau khaùc nhau maø goïi laø xen laãn. Hoûi: Vì sao tu xen laãn Tónh löï phaûi laø höõu laäu vaø voâ laäu xen laãn nhau maø khôûi leân? Ñaùp: Bôûi vì muoán hieån baøy ôû trong hai loaïi Tónh löï naøy coù theå tieán vaøo-rôøi ra töï taïi. Laïi nöõa, bôûi vì muoán duøng voâ laäu ñaët ôû tröôùc sau, xoâng öôùp höõu laäu ôû giöõa khieán cho caøng vi dieäu thuø thaéng maø sinh ñeán coõi Tònh Cö. Laïi nöõa, bôûi vì töø voâ thæ ñeán nay Tònh cuûa Tónh löï bò Vò töông öng cuûa Tónh löï laán eùp xen taïp, nay muoán laøm cho cuøng vôùi Voâ laäu cuûa Tónh löï thay ñoåi laãn nhau tieán vaøo-rôøi ra, khieán cho Vò töông öng cuûa Tónh löï khoâng coøn xen taïp vôùi nhau, laàn löôït chuyeån ñoåi maø caùch xa.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 425

Laïi nöõa, haønh giaû traûi qua thôøi gian daøi tieán vaøo Tónh löï, cuoái cuøng caûm thoï söï nuoâi lôùn ñaày ñuû khaép toaøn thaân, bôûi vì muoán laøm cho trong thaân taïm thôøi thoâng suoát thö thaû, cho neân cuøng vôùi Voâ laäu xen laãn nhau maø khôûi leân. Nhöõng ngöôøi muoán tu xen laãn boán Tónh löï, tröôùc heát caàn phaûi tu xen laãn Tónh löï thöù tö, luùc phaùp tu aáy ñaõ thaønh töïu ñaày ñuû, tieáp theo laïi tu xen laãn Tónh löï thöù ba, tieáp theo laïi tu xen laãn Tónh löï thöù hai, cuoái cuøng tu xen laãn Tónh löï thöù nhaát. Neáu khoâng tu xen laãn Tónh löï thöù tö tröôùc tieân, thì ngöôøi aáy ñeán cuoái cuøng khoâng coù theå tu xen laãn ñòa döôùi.

Hoûi: Döïa vaøo luaän maø phaùt sinh luaän, vì sao tröôùc heát caàn phaûi tu xen laãn Tónh löï thöù tö, sau ñoù môùi coù theå tu ba ñòa döôùi? Ñaùp: Bôûi vì Tónh löï thöù tö ñaày ñuû troïn veïn nhaát trong caùc Tónh löï, laø nôi nöông töïa thuø thaéng nhaát ñeå khôûi leân coâng ñöùc, coù theå daãn ñeán nieàm vui Khinh an thuø thaéng nhaát, khieán cho ñaày ñuû khaép toaøn thaân sôû y, laø nôi nöông töïa cuûa nhieàu coâng ñöùc, laø Ñònh khoâng lay chuyeån, nieàm vui thuø thaéng nhaát trong caùc haønh, coù khaû naêng chòu ñöïng cao nhaát. Laïi nöõa, bôûi vì Tónh löï thöù tö ôû chính giöõa caùc Ñònh voâ laäu, ôû phía treân vaø ôû phía döôùi ñeàu coù ba ñòa. Laïi nöõa, bôûi vì Tónh löï thöù tö laø nôi haèng haø sa soá taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, ñeàu döïa vaøo ñaây maø ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Laïi nöõa, bôûi vì Tónh löï thöù tö coù ñuû naêm loaïi nhaân-naêm loaïi quaû, naêm loaïi nhaân ñoù laø naêm phaåm tu xen laãn, naêm loaïi quaû ñoù laø naêm coõi trôøi Tònh Cö. Hoûi: Tu xen laãn ba Tónh löï döôùi coù maáy phaåm? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Chæ coù ba phaåm, ñoù laø Haï-Trung vaø Thöôïng, bôûi vì ñòa döôùi khoâng coù naêm coõi trôøi Tònh Cö. Noùi nhö vaäy thì cuõng coù naêm phaåm. Hoûi: Ñòa aáy khoâng coù naêm quaû, vì sao coù nhaân cuûa naêm phaåm? Ñaùp: Tuy khoâng coù naêm quaû maø phaùp Ñònh cuûa ñòa aáy coù naêm phaåm. Laïi nöõa, bôûi vì ñòa döôùi tuy khoâng coù quaû cuûa naêm coõi trôøi Tònh Cö maø coù caên cuûa naêm phaåm. Hoûi: Döïa vaøo luaän maø phaùt sinh luaän, ba Tónh löï döôùi ñaõ coù naêm phaåm tu xen laãn, vì sao khoâng coù quaû cuûa naêm coõi trôøi Tònh Cö? Ñaùp: Bôûi vì khoâng phaûi laø ruoäng ñaát, khoâng phaûi laø ñoà ñöïng, cho ñeán noùi roäng ra.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 175 426

Laïi nöõa, bôûi vì Thaùnh giaû chaùn ngaùn lo sôï cuøng nôi sinh vôùi dò sinh, cho neân caàu mong sinh ñeán coõi trôøi Tònh Cö; neáu ñòa döôùi coù coõi trôøi Tònh Cö, thì ôû nôi sinh cuøng vôùi dò sinh khoâng coù theå chaùn ngaùn lìa xa, bôûi vì chöa lìa nhieãm ñoái vôùi nôi sinh phía treân. Laïi nöõa, bôûi vì Thaùnh giaû muoán vöôït qua nôi thoï sinh cuûa dò sinh, cho neân sinh ñeán coõi trôøi Tònh Cö; neáu ñòa döôùi coù coõi trôøi Tònh Cö, thì khoâng coù theå vöôït qua nôi thoï sinh cuûa dò sinh, bôûi vì ôû phía treân vaãn coù nôi cuûa dò sinh. Laïi nöõa, bôûi vì Thaùnh giaû chaùn ngaùn nôi tai hoïa, cho neân caàu mong sinh ñeán coõi trôøi Tònh Cö; bôûi vì trong ba ñòa döôùi ñeàu coù tai hoïa, cho neân khoâng coù coõi trôøi Tònh Cö. Laïi nöõa, coõi trôøi Tònh Cö laø do nghieäp thuø thaéng maø caûm ñeán thoï löôïng laâu daøi; neáu ñòa döôùi coù coõi trôøi Tònh Cö, thì luùc ba tai hoïa noåi leân, thoï löôïng nhaát ñònh aáy coù maïng chung hay khoâng? Neáu maïng chung thì thoï löôïng aáy nhaát ñònh khoâng phaûi laø cheát yeåu. Neáu khoâng maïng chung thì leõ ra phaûi laøm trôû ngaïi ñeán tai hoïa noåi leân. Nhö noùi: Neáu nôi naøo coù moät höõu tình cho ñeán tröùng kieán toàn taïi, thì tai hoïa hoaøn toaøn khoâng huûy hoaïi. Bôûi vì muoán laøm cho khoâng coù loãi laàm nhö vaäy, cho neân ñòa döôùi khoâng coù coõi trôøi Tònh Cö. Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Vì sao ñòa döôùi khoâng coù coõi trôøi Tònh Cö? Bôûi vì tu xen laãn Tónh löï môùi sinh ñeán coõi trôøi Tònh Cö, luùc tu xen laãn Tónh löï thì chaéc chaén ñaõ lìa nhieãm cuûa ba ñòa döôùi, chöù khoâng phaûi laø ôû ñòa ñaõ lìa

nhieãm maø coù theå thoï sinh. Vì theá cho neân coõi trôøi Tònh Cö khoâng phaûi laø ñòa döôùi voán coù. Laïi nöõa, ngöôøi lôïi caên môùi coù theå tu xen laãn, ngöôøi coù theå tu xen laãn thì chaéc chaén coù theå nhanh choùng vöôït qua ñòa baát tònh ôû döôùi maø ñeán nôi thuaàn tònh, cho neân ñòa döôùi khoâng coù coõi trôøi Tònh Cö. Laïi nöõa, ngöôøi aáy caàn phaûi ñaït ñöôïc ñòa sôû y cuûa Ñònh Bieân teá thì môùi coù theå tu xen laãn, ngöôøi coù theå tu xen laãn thì môùi sinh ñeán nôi aáy, cho neân ôû ñòa döôùi khoâng coù coõi trôøi Tònh Cö.” Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Höõu tình ôû ñòa döôùi, phaàn nhieàu vaøo luùc theá giôùi huûy hoaïi thì sinh leân treân, luùc theá giôùi thaønh laäp thì sinh xuoáng döôùi, sinh ôû coõi trôøi Tònh Cö thì khoâng coù söï vieäc nhö vaäy, vì theá cho neân ñòa döôùi khoâng coù coõi trôøi Tònh Cö.” Hoûi: Vì sao Tònh Cö chæ coù naêm chöù khoâng taêng-khoâng giaûm? Ñaùp: Hieáp Toân giaû noùi: “Ñieàu naøy khoâng caàn phaûi hoûi. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu nhieàu hay ít thì cuõng ñeàu sinh ra nghi ngôø, khoâng bôûi vì nghi ngôø maø cho laø traùi vôùi lyù, nhöng ôû trong nghóa nhö thaät veà

phaùp töôùng chæ caàn coù naêm chöù khoâng taêng-khoâng giaûm.” Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ñoái vôùi nôi sinh khoâng chung cuûa dò sinh chæ coù naêm, cho neân nôi sinh cuûa Thaùnh giaû cuõng chæ coù naêm; naêm nôi sinh khoâng chung cuûa dò sinh, ñoù laø ba neõo aùc, chaâu Baéc Caâu-loâ vaø coõi trôøi Voâ töôûng. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì tu xen laãn Tónh löï coù naêm phaåm, cho neân ñaõ caûm ñeán coõi trôøi Tònh Cö cuõng chæ coù naêm. Hoûi: Ngay caû tu xen laãn Tónh löï, vì sao chæ coù naêm chöù khoâng taêng-giaûm? Ñaùp: Bôûi vì theá löïc cuûa tu xen laãn chæ coù baáy nhieâu; nhö xu theá cuûa Kieán ñaïo laø möôøi laêm taâm, chæ coù baáy nhieâu chöù khoâng taêng-khoâng giaûm. Nhö vaäy, theá löïc cuûa tu xen laãn Tónh löï cuõng laø möôøi laêm taâm maø khoâng coù taêng-giaûm. Laïi nöõa, bôûi vì tu xen laãn Tónh löï laø coâng ñöùc thuø thaéng, khoâng phaûi laø do phaåm Haï-Trung thaâu nhieáp, chæ coù Thöôïng Haï-Thöôïng Trung-Thöôïng Thöôïng-Thöôïng Thaéng-Thöôïng Cöïc, cho neân chæ coù naêm phaåm. Coù Sö khaùc noùi: Tu xen laãn Tónh löï töùc laø ñieàu hoøa luyeän taäp naêm caên nhö Tín..., nhö thöù töï aáy tuøy theo moät caên taêng thöôïng maø thaønh naêm phaåm, cho neân chæ coù naêm. Vì vaäy döïa vaøo tu xen laãn coù naêm phaåm, cho neân coõi trôøi Tònh Cö cuõng chæ coù naêm. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù tö coù caên thieän thuoäc chín phaåm theo thöù töï sinh vaøo chín nôi, ñoù laø caên thieän Haï Haï sinh vaøo coõi trôøi Voâ Vaân, caên thieän Haï Trung sinh vaøo coõi trôøi Phöôùc Sinh, cho ñeán caên thieän Thöôïng Thöôïng sinh ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh, ñoái vôùi nhöõng nôi naøy khoâng coù theå taêng-giaûm, vì theá cho neân coõi trôøi Tònh Cö chæ caàn coù naêm. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù tö coù phieàn naõo thuoäc chín phaåm, neáu ñoái vôùi chín phaåm hoaøn toaøn chöa ñieàu phuïc thì sinh vaøo coõi trôøi Voâ Vaân, ñieàu phuïc phaåm Thöôïng Thöôïng thì sinh vaøo coõi trôøi Phöôùc Sinh, cho ñeán ñieàu phuïc phaåm Haï Trung thì sinh ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh, khoâng coù ai ñieàu phuïc phaåm Haï Haï maø thoï sinh nôi aáy, vì theá cho neân coõi trôøi Tònh Cö chæ coù naêm loaïi. Hoûi: Coù theå coù tu xen laãn Tónh löï maø khoâng sinh ñeán coõi trôøi Tònh Cö

chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø tu xen laãn Tónh löï roài hoaëc laø thaønh töïu maø nhaäp Nieát-baøn trong phaùp hieän taïi, hoaëc laø lui suït sinh ôû ñòa döôùi, hoaëc laø tieán tôùi sinh ñeán coõi Voâ saéc, ñaây goïi laø ngöôøi khoâng thích coõi trôøi Tònh Cö maø tu xen laãn Tónh löï.

Hoûi: Coù theå coù khôûi leân ñaày ñuû naêm phaåm tu xen laãn Tónh löï maø sinh vaøo coõi trôøi Voâ Vaân... chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø coù ngöôøi tröôùc heát sinh vaøo coõi trôøi Voâ Vaân, tieáp ñeán sinh vaøo coõi trôøi Phöôùc Sinh, tieáp ñeán sinh vaøo coõi trôøi Quaûng Quaû, cuoái cuøng môùi theo thöù töï sinh ñeán naêm coõi trôøi Tònh Cö.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.